

Nej, det är Stockholm som får mest stöd Replik från Per Tryding om det kommunala utjämningsystemet

Vad man i Stockholm lokalt har en tendens att glömma bort är att den kommun i Sverige som får särklassigt mest support från staten är just Stockholm, skriver Per Tryding.

REPLIK. Är det kommunala utjämningsystemet som gör att många svenskar är skeptiska till Stockholm? Det tycks vara tesen när Fredrik Torehammar från Stockholms handelskammare tolkar en rapport som visar att det i landet finns ökande skepsis mot Stockholm.

Ifrån Stockholm försöker man ofta peka ut det kommunala utjämningsystemet som höjden av all orättvisa. Inte sällan hänvisas till Malmös nya konserthus. Detta påstås bara ha kunnat komma till stånd genom att Malmö är nettobidragstagare i systemet.

Resonemanget bortser passande nog från att Malmö också har en mycket stor andel sysselsatta och boende som inte alls betalar kommunal skatt. Alla som är bosatta i Malmö, men jobbar i Danmark betalar nämligen skatt till danska staten. För detta kompenseras Sverige genom ett årligt bidrag – men det går inte till Malmö utan till staten. Som sedan för in det i utjämningsystemet.

Sedan finns förstås annat som driver kostnader i Malmö och som staten har beslutat om. Malmöpolitiker har i årtal påpekat att statens system med EBO, alltså att nyanlända får bosätta sig fritt och därför ofta väljer Malmö, är ett sätt att flytta kostnader från stat till kommun.

Sen finns det andra problem med utjämningen och det har Torehammar rätt i, men det är en annan fråga.

Vad man i Stockholm lokalt har en tendens att glömma bort är att den kommun i Sverige som får särklassigt mest support från staten är just Stockholm. Låt oss apropå Malmö konserthus bara ta hur staten subventionerar teater. Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Drottningholms slottsteater delar på en miljard per år.

Inte en enstaka investering en gång, utan varje år. Var befinner dessa och det mesta av deras verksamhet? I Stockholm.

Men se det brukar inte räknas när Stockholm räknar samman regional fördelning. För då heter det att det är fråga om nationell kultur. Men det är nog svårt att komma ifrån att en stockholmare har lika lätt att gå Malmö konserthus som en malmöbo har att gå på Dramaten. Geografi spelar roll.

Det är nog detta som många runt om i landet känner är en smula förmätet och föråldrat. Alla statens skattebetalare i hela landet betalar till saker som bara sker på en plats. En allmosa från hela landet, inklusive glesbygd, till Stockholm, om man är lite spetsig.

Tittar vi på modern forskning om tillväxt är det dessutom just tillgång till den här typen av kultur strakt bidragande till en regions attraktivitet. Det är just denna typ av stöd snarare än exempelvis inkomstbidrag med mera som biter på tillväxten. Därför bidrar detta starkt till Stockholms tillväxt. Göteborg och Malmö får inte samma hjälp.

Så varför kan staten då inte satsa på Göteborg eller Malmö lika gärna?

Sak samma med statens myndigheter, där Stockholm av staten får över 100 huvudkontor för myndigheter, medan storstäderna Göteborg och Malmö inte är i närheten av att tillsammans dela på tio. Satsningar där hade fört staten närmare betydligt fler och underlättat statens kompetensförsörjning.

Sanningen finns ibland helt enkelt i spegeln av självbilden.

Per Tryding, Sydsvenska Handelskammaren